

Länstyrelsen Jämtlands län

Naturvårdsenheten
Sara Lindqvist
010-2253251

Beslut

Datum
2020-05-07

Diarienummer
218-2693-2020

Hotagens älgskötselområde
c/o Anderas Nilsson

Fastställande av älgskötselplan för Hotagens älgskötselområde

Beslut

Länstyrelsen fastställer bifogad skötselplan för Hocksjö älgskötselområde med områdesnummer 23-05-01-502-Ä att gälla till och med utgången av jaktåret 2022/2023.

Beskrivning av ärendet

Älgskötselplanen är framtagen efter samråd med berörda fastighetsägare och jakträttsinnehavare inom älgskötselområdet samt älgförvaltningsgruppen. Berörd älgförvaltningsgrupp har yttrat sig över älgskötselplanen innan den överlämnats och granskats av Länstyrelsen. Detta för att säkerställa att skötselplanen är i linje med den förvaltningsplan som gäller inom förvaltningsområdet.

Motivering till beslutet

För ett älgskötselområde ska det finnas en skötselplan. Älgskötselplanen ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att nå älgförvaltningsplanens mål. En älgskötselplan ska vara framtagen efter samråd med berörda fastighetsägare, jakträttsinnehavare och viltvårdsområdesföreningar. Älgskötselplanen ska sedermera förankras i ett samråd med älgförvaltningsgruppen och sedan fastställas av Länstyrelsen. För att fastställas ska planen alltid minst innehålla de kriterier som ställs i Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2011:7).

En älgskötselplan omfattar en period om tre år, om inte Länstyrelsen beslutar annat.

Länstyrelsen vill även betona vikten av en väl förankrad älgskötselplan med berörda fastighetsägare, jakträttsinnehavare och viltvårdsområdesföreningar innan den tas vidare för samråd med berörd älgförvaltningsgrupp och slutligen Länstyrelsen för fastställande.

Länstyrelsens bedömning är att Hotagens älgskötselplan är väl framtagen i enlighet med de kriterier som ställs. Älgskötselplanen kan fastställas för en treårsperiod.

Beslut

Datum
2020-05-07

Diarienummer
218-2693-2020

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 3 § jaktförordningen (1987:905) andra stycket framgår det att för ett älgskötselområde ska det finnas en skötselplan.

Enligt 27 § Naturvårdsverkets föreskrifter och allmänna råd om jakt efter älg och kronhjort (NFS 2011:7) ska 27 § en älgskötselplan bifogas ansökan om registrering av älgskötselområde och ska fastställas av länsstyrelsen. Älgskötselplanen ska bidra till en adaptiv förvaltning och till att älgförvaltningsplanens mål genomförs. Planen ska tas fram efter samråd med älgförvaltningsgruppen.

En älgskötselplan omfattar en period om tre år, om inte länsstyrelsen beslutar annat, och ska alltid innehålla

1. en beskrivning av den långsiktiga målsättningen för skötseln av älgstammen inom området,
2. en uppföljning av föregående älgskötselplan,
3. en bedömning av förekomsten av älg inom området, fördelat på tjur, ko och kalv, utifrån vinterstam och i förekommande fall uppdelad på fast stam och vandringsälgar,
4. en beskrivning av betessituationen i området och vilka åtgärder som ska vidtas för att begränsa skador av älg på gröda och skog inklusive biologisk mångfald,
5. en beskrivning av de åtgärder som kan vidtas om uppsatta mål för förvaltningen inte ser ut att kunna uppnås, exempelvis för att minska risken för trafikskador orsakade av älg,
6. en redovisning av de inventeringar som planeras att genomföras under planperioden,
7. uppgift om hur stor den årliga avskjutningen bör vara fördelat på tjur, ko och årskalv samt
8. älgförvaltningsgruppens skriftliga tillstyrkan av älgskötselplanen.

Skulle älgförvaltningsgruppen inte tillstyrka att länsstyrelsen fastställer älgskötselplanen ska länsstyrelsen ta ställning till om planen ändå kan fastställas.

Information

Företrädare för älgskötselområdet ska minst en gång om året göra en uppföljning av älgskötselplanen och vid behov vidta åtgärder och föreslå ändringar för Länsstyrelsens fastställande. I god tid innan treårsperioden passerat ska en ny plan ha tagits fram. Om förvaltningsgruppen framför synpunkter på planens inriktning eller dess efterlevnad kan det vara nödvändigt med revidering. Vidare gäller att om det under planperioden visar sig att förändringar är nödvändiga för att nå målen, så ska planen revideras och meddelande om detta skickas till Länsstyrelsen. Om skötselområdets areal förändras med mer än 10 % bör en ny skötselplan utarbetas.

Länstyrelsen
Jämtlands län

Beslut

Datum
2020-05-07

Diarienummer
218-2693-2020

Länstyrelsen påminner om att innebörden av detta beslut ska meddelas de fastighetsägare, jakträttshavare och i förekommande fall viltvårdsområdesföreningar som berörs av beslutet.

Du kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av viltchef Henrik Hansson med naturvårdshandläggare Sara Lindqvist som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Bilagor

1. Överklagandehänvisning Naturvårdsverket
2. Älgskötselplan för Hotagens älgskötselområde

Du kan överklaga beslutet

Om du inte är nöjd med länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos Naturvårdsverket.

Hur överklagar jag beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Jämtlands län antingen via e-post; jamtland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Jämtlands län, 831 86 Östersund.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag du fick del av beslutet**. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det Naturvårdsverket som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades**.

Ditt överklagande ska innehålla

- vilket beslut som överklagas, beslutets datum och diarienummer,
- hur du vill att beslutet ska ändras, samt
- varför du anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer din överklagan så bör du bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från dig samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta länsstyrelsen via e-post, jamtland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-225 30 00. Ange diarienummer 2693-2020.

Namn på älgskötselområdet

Hotagens Älgskötselområde

Typ av plan

- Älgskötselplan (nytt älgskötselområde/ny period)
- Reviderad älgskötselplan (inom pågående period)
- Reviderad avskjutningsplan (inom pågående period)

Diarietföring av älgskötselplanen

- Nytt ärende (planen har inte lämnats tidigare)

Till befintligt ärende. Diarie nr: **218-2693-2020**

Version (datum)

2020-05-04

Länsstyrelsens reg.nummer

Älgskötselplan för perioden

Reviderad datum

Revidering orsak

2020	till och med	2022
49 127	☐ Beslutad av Länsstyrelsen ☐ Ansökt areal (nytt/ändrat område)	
(Arealen används inte i beräkningar, beräkninga baseras på total areal)		
Länsstyrelsen i Jämtlands län		
Västjämtland		

Total areal ÄSO (ha)

Areal åkermark i ha

Registrerande län

ÄFO nummer

ÄFO namn

Fastställd av länsstyrelsen den

Länsstyrelsens noteringar och villkor för beslut om fastställande av planen:

INNEHÅLL:

1. MÅLSÄTTNINGAR

- 1.1 Älgstammen
- 1.2 Skog och betesskador

2. NULÄGESBESKRIVNING

- 2.1 Uppgifter om älgstammen
- 2.2 Uppgifter om skogstillstånd och betesskador
- 2.3 Skador på gröda
- 2.4 Trafikolyckor med älg
- 2.5 Övrig dödlighet
- 2.6 Predation

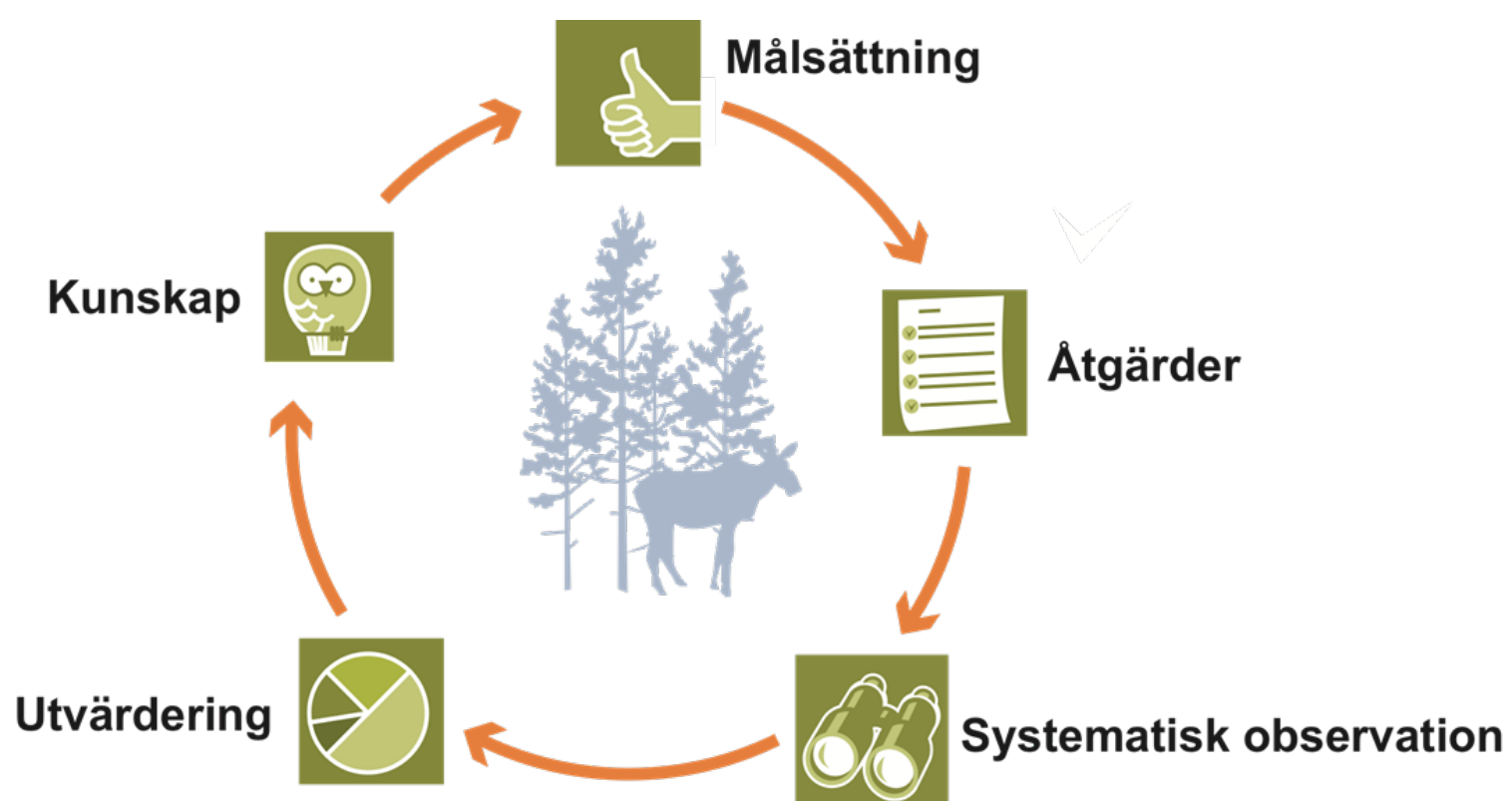
3. SAMMANFATTNING MÅLSÄTTNINGAR OCH NULÄGE

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

- 4.1 Planerad avskjutning
- 4.2 Avskjutningsförslag licensområden
- 4.3 Planerade inventeringar

5. ÖVRIGT

- 5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.
- 5.2 Bilagor

1. MÅLSÄTTNINGAR

1.1 Mål för älgstammens utveckling inom älgskötselområdet

Kvantitativ målsättning för treårsperioden

Antal de kommande 3 åren

Öka	Oförändrad	Minska
☐	☐	☒

Älgstammen ska

Med hänsyn till:

Skador på skog

Kvantitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

	antal	antal/1000 ha	%
Tjur	101	2,1	32%
Ko	150	3,1	47%
Kalv	69	1,4	22%
Totalt	320	6,5	100%

Mål för vinterstam	2022
Vinterstam älg/ 1000 ha	6,5 efter jakt

Kvalitativ målsättning för treårsperioden (3-års medelvärden)

Andel tjur av vuxna:	40%	i älgobs
Antal kalvar per hondjur:	0,70	uttryckt som ett decimaltal enligt älgobs
Målsättning kalvandel i avskjutning:	40%	av totala avskjutningen
Slaktvikter kalv (kg)		i medelvikt för alla vägda kalvar från jaktstart

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

1.2 Övergripande målsättningar för skogens utveckling inom ÄLGFÖRVALTNINGSOMRÅDET

Tallar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)	5%	Ange i %
Granar	Maximal årsskada (vinterskada + sommarskada)		Ange i %
Tallar	ANDEL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i %
Tallar	ANTAL oskadade av klövvilt vid 5 m		Ange i stammar/hektar

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR

2.1 Uppgifter om älgstammen inom älgskötselområdet

Uppgifter om älgstammen och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.1.1 Den totala avskjutningen inom ÄSO på årsbasis

Bör avse de senaste tre årens avskjutning.

År	2017	2018	2019
Tjur	63	66	66
Hondjur	57	51	60
Kalv	75	79	71
Totalt	195	196	197
Totalt per 1000 ha	3,7	3,7	3,8
Areal (ha för respektive år)	52 389	52 489	52 489

Sammanställning av avskjutningen de senaste tre åren för uppföljning av kvalitetsmålen.

År	2017	2018	2019
Tjurandel avskj. (tjur/vuxna)	53%	56%	52%
Kalvandel avskj. (kalv/totalt)	38%	40%	36%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.2 Älgobservationer (älgobs)

Minst de senaste fyra årens älgobs jämförs för att trenden i älgpopulationen ska kunna följas.

År	2016	2017	2018	2019	Medel
Antal obstimmar	5 473	6 093	6 748	6 416	6419
Observationer per mantimme	0,054	0,083	0,058	0,053	0,065
Antal kalvar per hondjur	0,603	0,574	0,664	0,639	0,63
Andel tjur av vuxna	32,1%	41,1%	43,1%	48,1%	44%

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.3 Spillningsinventering

År	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Antal provytor						
Antal dagar i inventeringsperiod						
Antal funna spillningshögar						
Spillningshögar per älg och dygn						
Antal högar per ruta (täthetsindex)						
Vinterstam i antal/1000 ha (max)						
Vinterstam i antal/1000 ha (min)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						
Vinterstam i antal/1000 ha (medel)						

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.1.4 Kalvvikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda älgkalvar inom ÄSO från de senaste tre åren.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal vägda kalvar					
Slaktvikt kg septemberjakt (vägda)	60	57	64	66	60
Slaktvikt kg oktoberjakt (vägda)	78	71	65	74	79
Slaktvikt kg medel (vägda)	68	66	65	71	69

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.5 Vuxna vikter - vikt utan huvud, hud, skankar och inälvor före skottrensning

Medelslaktvikten för samtliga fällda och vägda vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal vägda kor					
Slaktvikt kg (vägda) kor	166	163	141	166	147
Antal vägda tjurar					
Slaktvikt kg (vägda) tjurar	190	196	226	180	195

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.6 Medelålder

Medelålder för samtliga fällda och tandsnittade vuxna älgar inom äso från de senaste tre åren.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal åldersbestämda kor					
Medelålder år (tandsnitt) kor	3	1	2	1	2
Antal åldersbestämda tjurar					
Medelålder år (tandsnitt) tjurar	1	2	2	2	2

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.7 Reproduktion

Antal utstöta ägg per hondjur från livmoderundersökningar inom äso från de senaste tre åren.

År	2015	2016	2017	2018	2019
Antal analyserade kor					
Ägg per hondjur (livmoderanalys)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.8 Flyginventering

År			
Tjur			
Ko			
Kalv			
Totalt			

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.1.9 Bedömning av den nuvarande älgstammen inom älgskötselområdet

Antal de senaste 3 åren	Ökat	Oförändrad	Minskat
Älgstammen har	☐	☒	☐

År	2015	2016	2017	2018	2019
Vinterstam, älg/1000 ha					8,9

Beräknad sammansättning andel vid periodens start

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur	128	29%	2,6	39%
Ko/kviga	203	47%	4,1	
Kalv	106	24%	2,2	
Summa	437	100%	8,9	

Redogörelse av inventeringsunderlag för beräkning av älgstammens sammansättning i området.

Kvalitet de senaste 3 åren	Minskat	Oförändrad	Ökat
Tjurandelen	☐	☐	☒
Medelåldern	☐	☒	☐
Kalvvikterna	☐	☒	☐
Reproduktionen	☐	☒	☐

2.1.10 Sammanställt beräkningsunderlag för analys i Älgfrode

Data till Älgfrode

Områdets areal i ha	49127
Målsättning	
Antal älgar per 1000 ha	6,5
% tjur av vuxna	40%

Älgstammens egenskaper

	Medel 4 år	Medel 3 år	Senaste år
Enligt älgöbs			
% tjur av vuxna	44%	44%	48%
Antal kalvar per vuxet hondjur	63%	63%	64%
Enligt avskjutning			
% tjurkalv av alla kalvar	52%		

Avskjutning

Antal vuxna tjurar	66
Antal vuxna hondjur	60
Antal kalvar	71

Dödlighet utöver jakt

	Rovdjur	Trafik	Övrigt
Antal vuxna tjurar per år	0,0		
Antal vuxna hondjur per år	0,5		
Antal kalvar per år	12,8		

Älgstammens storlek

Antal älgar per 1000 ha	8,9
-------------------------	-----

Bedömd eller beräknad sammansättning enligt Älgfrode antal vid periodens slut (utökad uppgift ej obligatorisk)

	Antal älgar	Beräknad fördelning	Antal älgar/1000 ha	% tjur av vuxna
Tjur				
Ko/kviga				
Kalv				
Summa	0	0%	0,0	

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.2 Inventeringar av skogstillståndet inom älgskötselområdet

Uppgifter om skogstillståndet och redovisning av inventeringar enligt föreslagna kvalitetssäkrade metoder.

2.2.1 Fodertillgång och skadeläge på skog enligt Skogsstyrelsens foderprognoser och Äbin inom ÄFOt

Fodertillgång och prognos	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Areal ungskog	32 187	32 186	32 250	32 760	33 166	33 478	
RASE (rönn, asp, sälg, ek), andel ytor med förekomst		51%	76%				

Utveckling kommande 5 åren	Ökande	Oförändrad	Minskande
Areal tallfoder	☐	☒	☐

Övriga uppgifter om skogstillståndet enligt Äbin		2017	2018	2019	2020
Tallar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)	32%	51%	26%	
Tallar	Andel stammar utan viltskador	39%	21%	44%	
Ståndortsanpassning	Andel mager mark föryngrad med tall	38%	37%	24%	
RASE	Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus	5%	5%	6%	
Granar	Årsskada (vinterskador + sommarskador)				

2.2.2 Bedömt betetryck i avsaknad av Äbin eller som komplettering till Äbin

För	Tolerabla	För omfattande	2018	2019	2020
Tall	☐	☒			
Gran	☒	☐			
RASE, välj alternativ i lista	Omhändertats istället av:		Välj i lista	Välj i lista	Välj i lista

Bedömningen grundar sig på

Kommentarer/ Redogörelse av olikheter inom området.

2.3 Redovisning av skador på gröda

	Tolerabla	För omfattande
Omfattning	☒	☐

Redogörelse för typ av skador och var skadorna har förekommit.

2. NULÄGESBESKRIVNINGAR forts.

2.4 Redovisning av rapporterade viltolyckor med älg

Vilttrafikolyckorna med älg de senaste 3 åren

År	2017	2018	2019
Älgolyckor inom ÄSO, antal	2	2	2
Tjur, trafikdödad			
Hondjur, trafikdödad			
Kalv, trafikdödad			
Okänd, trafikdödad			
Summa trafikdödade älgar			

2.5 Övrig dödlighet

År	2017	2018	2019
Tjur			
Ko			
Kalv			
Okänd			
Summa			

2.6 Redovisning av rovdjursförekomst och predationstryck

Predation inom ÄSO

Vargrevir	% av reviret som berör ÄSO	Predation i reviret antal	Predation vuxen älg	Predation kalv	Revirets predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha
		Summa:				

Björntäthet per 100 000 ha	Antal björnar inom ÄSO	Predation per vuxen björn	Predation vuxen älg	Predation kalv	Björnens predation i ÄSOt	Predation/ 1000 ha
8,0	4	7,00	1	13	14	0,3

S:a predation:	1	13	14	0,3
-----------------------	---	----	----	-----

Förutsättningar för ovanstående:

Vargpredationen bör beräknas till 100-140 älgar/revir. I beräkningen utgörs predationen av 82% kalv och 18% vuxna.

Björnpredationen bör beräknas till ca 7 älgar per vuxen björn. I beräkningen utgörs predationen av 93% kalv och 7% vuxna.

Andelen vuxen björn utgör 50% i beräkningen.

3. SAMMANFATTNING MÅL OCH NULÄGE

	Mål	Nuläge	Trend	Åtgärdsförslag
Vinterstam, älgar per 1000ha registrerad jaktareal	6,5	8,9	Oförändrad ▼	
Vinterstam, antal älgar totalt inom ÄSO	319	437	Oförändrad ▼	
Andel tjur av vuxna i älgobs	40%	44%	Ökande ▼	
Antal kalvar per hondjur i älgobs	0,70	0,63	Oförändrad ▼	
Kalvandel i avskjutning	40%	38%	Oförändrad ▼	
Slaktvikter kalv (kg)		68	Oförändrad ▼	
Färska skador tallar/produktionstammar, max	5%	36%	Oförändrad ▼	
Andel ytor med gynnsam konkurrensstatus		5%	Oförändrad ▼	
Fodersituation enligt foderprognos			Oförändrad ▼	
Älgolyckor inom ÄSO, antal totalt		2	Oförändrad ▼	
Övrig dödlighet, antal älgar inom ÄSO			Oförändrad ▼	
Predation, antal älgar inom ÄSO		14	Oförändrad ▼	

4. HANDLINGSPLAN FRÅN NULÄGE TILL MÅLUPPFYLLNAD

4.1 Avskjutning för älgskötselområdet

År	2020	2021	2022
Tjur	63	63	62
Hondjur	63	63	62
Kalv	78	78	76
Antal älgar totalt	204	204	200
Andel tjur av vuxna (%)	50%	50%	50%
Andel kalv av total avskjutning (%)	38%	38%	38%
Areal (ha för respektive år)	49 760	49 760	49 760
Totalt per 1000 ha	4,1	4,1	4,0

Avskjutning baseras på:

- Beräkningsmodell Älgfrode (bifogas)
- Annan beräkning/förslag (bifogas)

Motivering för avvikelse jämfört med beräkningsmodellens förslag

4.2 Planerade inventeringar

År	2021	2022	2023
Äbin	☒	☐	☐
Spillningsinventering	☐	☐	☐
Flyginventering	☐	☐	☐
Avskjutningsstatistik	☒	☒	☒
Älgobs	☒	☒	☒
Kalvvikter	☒	☒	☒
Foderprognoser	☐	☐	☐

Kommentarer

5. ÖVRIGT

5.1 Redogörelse för samråd och förankringsprocessen inom äso.

Denna älgskötselplan har utformats i samråd med berörda fastighetsägare och jakträttshavare.

[Redacted signature box]

Företrädare för älgskötselområdet

Andreas Nilsson

Namnförtydligande

Datum:

[Redacted date box]
[Redacted date box]

Älgskötselplanen tillstyrks av älgförvaltningsgruppen

Älgskötselplanen tillstyrks inte av älgförvaltningsgruppen

[Redacted signature box]

För älgförvaltningsgruppen

[Redacted signature box]

Namnförtydligande

[Redacted text box]

Motivering eller avvikande mening

5.2 Bilagor

Hotagens simulering 2020

[Redacted text box]